Anul III. Nr. 5

Aprilie 1953

ÎNDREPTAR

FOAIE PENTRU GÂND ŞI FAPTĂ CREŞTINEASCĂ

Ad me currendum est in omni judicio
(De Imitatione Christi. Lib. III. Cap. 46)

N. I. HERESCU:

MOŞTENITORII

„Gunoae, infame rămăşiţe, scursori, murdării, drojdia societăţii, faliţi, jesuiţi, mincinoşi, fascişti, cei mai infami dintre agenţii fascişti, spioni, agenţi ai Gestapo-ului, provocatori, sabotori, duşmani ai poporului, scelerați, scelerați fără conştiinţă, slugi ale capitalului, răufăcători, hoţi, gangsteri, bandiţi, super-bandiţi, bandă de tâlhari, vânduţi, trădători nevrednici, criminali, defetişti mizerabili, canalii ordinare, asasini cu simbrie, traficanţi cu sângele poporului, vampiri, câini turbaţi, măscărici sângeroşi, maniaci sângeroşi, fiare sângeroase, reptile târâtoare şi vâscoase, reptile veninoase, monştri . . ."

Dar în fine, de unde iese tot acest vocabular? Cine a folosit acest buchet de epitete? Recolta este făcută din colecţia ziarului „Pravda" şi din proza juridică a dlui Vişinski, procuror al poporului.

Pe cine califică într'un asemenea chip ziarul „Pravda" şi verbul înaripat al dlui Vişinski? Pe bancherii din Wall Street? Pe soldaţii care se bat în Coreea? Pe oamenii politici americani, englezi şi francezi? Pe exilaţii de dincolo de oblonul de fier? Nicidecum. Calificativele pe care le-aţi ascultat — şi care nu constituesc decât o modestă antologie — „Pravda" şi dl Vişinski le aplică tuturor întemeetorilor partidului comunist rus, tovarăşilor din prima clipă ai lui Lenin, oamenilor care au făcut revoluţia din Octombrie 1917 şi care, o bună bucată de timp, alături de Lenin şi după Lenin, au condus Uniunea Sovietelor. Numele lor sunt bine cunoscute, se bucură de o tristă, de o însângerată celebritate: Zinoviev, Kamenev, Rykov, Bukharin, Sokolnikov, Trotzki, şi toţi ceilalţi. Ei sunt cei pe care „Pravda" şi dl Vişinski îi numeşte „gunoae, infame rămăşiţe, scursori, murdării, drojdia societăţii . . ." — vă vom cruţa şi nu vom lua dela capăt tot pomelnicul epitetelor rău mirositoare.

În momentul când Stalin a plecat în Iad, şi când lumea se întreabă cine sunt, ce vor face, ce soartă vor avea moştenitorii dictatorului roşu, nu strică să ne întoarcem cu gândul înapoi, într'un trecut destul de apropiat, la moştenitorii lui Lenin. Acest trecut, foarte mulţi dintre noi nu-l cunosc din auzite; cu acest trecut, oamenii în jurul vârstei de 50 de ani au fost contemporani. Ce s'a întâmplat cu tovarăşii lui Lenin, cu cei care, împreună cu Lenin, au fundat şi au condus Uniunea Sovietică?

Întâiul comitet central al partidului comunist ales pe teritoriul rus, când a ieşit din clandestinitate, a fost constituit, în Aprilie 1917, din 9 membri. Trei dintre ei au murit de mult, de moarte, pe cât se pare, naturală: Lenin, Sverdlov şi Volghin; cinci au fost executaţi ca trădători: Zinoviev, Kamenev, Miliutin, Modowi, Smilga; unul singur rămăsese în viaţă: Stalin.

Întâiul guvern comunist, înscăunat în Rusia, după răsturnarea lui Kerenski, la 7 Noembrie 1917, sub preşedenţia lui Lenin, avea pe Rykov comisar al poporului (adică ministru) la Interne; în timpul boalei lui Lenin şi după moartea lui, Rykov a devenit preşedintele guvernului; în 1938 a fost condamnat la moarte ca trădător! Comisar al poporului pentru Externe, în acelaş prim guvern comunist, era Trotzki; acuzat de trădare, el a trebuit să se exileze, şi a sfârşit prin a fi asasinat de agenţii lui Stalin, în Mexic, în 1940! Ministru al Agriculturii era Miliutin: a fost executat ca trădător. Ministru al Justiţiei era Lomov: a fost executat ca trădător. Ministru al Poştelor era Avilov: a fost executat ca trădător. Ministru al Armatei era Antonov-Ovseienko: a fost executat ca trădător. Generalisim era Krylenko: a fost executat ca trădător. Adjunctul său era Dybenko: a fost executat ca trădător. Toţi membrii guvernului lui Lenin au fost suprimaţi în urma faimoaselor procese de înaltă trădare din 1936 şi 1938. Unul singur nu trădase: era Stalin, care a lichidat pe toţi ceilalţi! . . .

Al 8-lea congres al partidului comunist bolşevic rus s'a ţinut în Rusia, în Martie 1919. La acest congres s'au citit patru rapoarte: autorii lor erau Lenin, Zinoviev, Bukharin şi Sokolnikov. Cei trei din urmă au fost executaţi ca trădători. Acelaş congres din Martie 1919 a ales un comitet central compus din 19 membri; 14 au fost lichidaţi pentru trădare! Ultimul supravieţuitor al acelui comitet central de trădători era Stalin. El singur nu trădase, fiindcă ştiuse să ucidă mai repede şi mai bine . . .

Astăzi, Stalin a intrat acolo unde era cu nerăbdare aşteptat. În locul său, conducerea împărăţiei de coloarea sângelui a luat-o un triumvirat, sau, cum se spune la Moscova, o troică: Malenkov, Beria, Molotow. Ce destin aşteaptă pe treimea moştenitoare?

Mulţi poate au uitat că la cârma Uniunii Sovietice a mai existat o troică. După ce Lenin a fost lovit de boală, şi după moartea lui, până prin 1925, Rusia comunistă a fost condusă de triumviratul compus din Kamenev, Zinoviev şi

continuarea în pag. 2

La ţărmul Pontului Euxin

de

EMIL PANAITESCU

Roadele hărniciei şi ale priceperii lui V. Pârvan pe băncile universităţii din Bucureşti şi în sala manuscriselor de la Biblioteca Academiei Române au fost cercetările începătoare, privitoare la istoria Moldovei, care i-au dat îndreptăţirea de a fi trimis bursier, spre perfecţionare, la universităţile din Germania.

Primele luni în Germania şi le-a petrecut în micul, vestitul centru universitar Jena. În apropiere era Weimar. Atmosfera de contemplare aristocratică de la Weimar, cu liniştea şi seninătatea panteistă a lui Goethe, cu optimismul lui Schiller, care a cântat „bucuria" (Götterfunken) de a vedea pe oameni îmbrăţişaţi în numele ei, dar şi cu amintirea mai proaspătă a cugetării tulburătoare a lui Fr. Nietzsche şi cu reprezentaţiile wagneriene zguduitoare, fără îndoială a avut o înrâurire răscolitoare asupra tânărului V. Pârvan.

În urmă şi-a petrecut anii de studiu la Berlin. Ani de concentrare continuă asupra textelor şi inscripţiilor. Ani hotărâtori pentru o lămurire şi o precizare definitivă. Faţă de el însuşi, faţă de rostul ştiinţific, ca şi faţă de rostul social şi cultural la care se va simţi îndreptăţit în desvoltarea României. La Berlin pentru studii istorice se formase mintea limpede şi îndrăzneaţă a lui Mihai Kogălniceanu şi tot la Berlin s'a format istoricul-filosof A. D. Xenopol, care a dat cea dintâi istorie a Românilor sub o înfăţişare modernă şi care a publicat în limba franceză cea mai interesantă filosofie a istoriei, scrisă de un Român.

Din Germania va plecà spre a cunoaşte mai de-aproape lumea anglo-saxonă, va cercetà, evident Parisul şi va colindà Italia, de la Nord până la ţărmurile de Sud ale Siciliei. Călătorii de studiu: spre a-şi îmbogăţi mintea, spre a-şi înălţa sufletul spre a-şi bucura inima. Credinţele, idealurile şi metoda de lucru îi erau limpezite. Nu le va mai schimbà. Influenţa lui D'Annunzio va fi trecătoare Se va resimţi uneori în paginile literare. Ispita pentru cuvintele sonore, pentru frasa sucită, forţată şi obscură nu se va strecura în lucrările ştiinţifice. Forma solemnă, pretenţioasă a fost o tentaţie de exteriorizare de scurtă durată.

Anii de entusiasm şi de devotament, de iubire şi de patimă pentru ştiinţă sunt anii cei mai frumoşi ai tinereţii, necunoscătoare a grijlor pământeşti. În aceşti ani V. Pârvan, departe de ţară, şi-a sporit zi de zi o experienţă ştiinţifică tot mai intensă; a adunat şi cercetat un impresionant material epigrafic şi arheologic, în bogatele biblioteci şi în frumoasele muzee şi institute universitare din marile capitale ale Europei. Calea îi era arătată de lumina metodelor magiştrilor clasicismului, grecoroman. La sfârşitul studiilor va cunoaşte la Breslau pe K. Cichorius, însă centrul vieţii ştiinţifice îi va rămâne la Berlin, unde va fi ispitit de impunătoarea muncă migăloasă, cu rezultate pozitive a învăţatului epigrafist O Hirschfeld. În apropierea lui se va deprinde să mânuiască volumele din **Corpus Inscriptionum Latinarum** ca pe o carte de predilectă lectură. La Berlin enciclopedismul, claritatea organic închegată, viziunea permanent universală a istoricului Ed. Meyer îi va impune. Însă admiraţia o va dăuri nelimitată personalităţii care dominà nu numai prin ştiinţa şi prin impecabila sa atitudine, ci şi prin neîntrecutul talent, U. Wilamowitz-Moellendorff. El era doar ascultat cu religiositate, ca nici un altul, de studenţii veniţi din toate ţările lumii în capitala Reichului de odinioară.

Preocuparea cu problemele generale de filosofie, sau cu probleme speciale de filosofia istoriei, urmărirea chestiunilor de drept roman sau de economie politică, de slavistică, de istorie medievală sau contimporană trebuiau să-i desăvârşească experienţa şi cultura istorică. Voia doar să ajungă la înţelegerea cercetărilor istorice întru atât întrucât studiile istorice ar fi putut să-i servească spre a ajunge la o pătrundere mai adevărată a tainelor vieţii. Şi-a mărturisit credinţa în ziua când a fost primit în Academia Română:

„Ştiinţa mea pe care am cercetat-o şi am iubit-o cu patimă mi-a dat o concepţie gravă, aşi putea zice tragică, despre vieaţă . . . m'am deprins a vedea doar două lucruri vrednice de stăruinţele şi de iubirea noastră: cultul pios al amintirii lăsate în resturi şi ruine . . . Cultul entuziast al geniului omenesc, continuu învins şi continuu din nou biruitor".

continuare în pag. 3

Biserica mănăstirii **Voroneţ**. Ctitorie a lui Ştefan cel Mare. 1488.

ALEXANDRU MIRCEA:

DINCOLO DE CAPITALISM ŞI COMUNISM

Pare o banalitate să spui că lupta anticomunistă e sterilă şi că speranţa unei victorii efective a comunismului e iluzorie atâta timp cât cei care o duc rămân ei înşişi robi ai unei mentalităţi ce are infinite puncte de contact cu comunismul. Opoziţia, de fapt, pe care o mare parte din lumea occidentală o face comunismului, nu e determinată de o deosebire esenţială de concepţie asupra naturii, rostului şi poziţiei omului în lume; nu e cauzată de convingerea unei incompatibilităţi radicale între ideile ca stau la baza culturii şi civilizaţiei europene şi ideile ce stau la baza regimului inuman instaurat de comunişti, ci e condiţionată, în primul rând, de interese politice particulare şi de avantaje economice momentane. Anticomunismul multora e deci de natură pur accidentală, oportunistă. Comunismul nu e combătut de ei ca *ideologie*, ca o concepţie de vieaţă absolut inadmisibilă, ci numai ca *atitudine politică*. Nu ateismul militant al comunismului îi înfioară, nu faptul că milioane de suflete au fost reduse, în numele unei utopii, la cea mai abjectă sclavie le turbură liniştea. Ci preocuparea de a salva, de a asigura propriile interese. De aci reacţiile absurde ale unei anumite prese faţă de manevrele politice ale Uniunii Sovietice, de aci contradicţiile repetate în care cad anumite cercuri politice occidentale care, departe de a refuza cu oroare, ca pe o monstruoasă complicitate, ideea unei eventuale înţelegeri cu regimul comunist, o acceptă, din calcul politic interesat, chiar cu riscul de a perpetua primejdia comunistă, chiar cu preţul de a abandona tiraniei bolşevice, pentru multă vreme încă, popoarele asupra carora ea şi-a întins ghiarele. Aceasta dovedeşte că mentalitatea politică occidentală e încă, în mare parte, dominată de ideea că *activitatea politică işi găseşte în ea însăşi o justificare*, că *politica* nu e supusă unei *norme morale* sau unei *sancţiuni transcendente*. Asta dovedeşte că trăim încă într'o lume în care *interesul* e legea supremă, o lume în care raporturile dintre indivizi şi popoare nu sunt regulate de *dreptate* şi de *adevăr*, ci de *speculaţiunile economice*, o lume în care valorile spirituale sunt considerate utopii, o lume în care stăpâneşte, în definitiv, legea junglei, setea de câştig cu orice preţ, afirmarea propriului interes pe deasupra oricărei alte consideraţiuni de cinste, de decenţă, de justiţie, de respect al valorilor umane. Concepţia politică occidentală rămâne deci legată de rătăcirile laiciste, liberale sau socialiste, care au făcut din politic şi din economic un normativ absolut al vieţii omeneşti, pregătind în felul acesta terenul comunismului. Cum ar putea deci o concepţie politică ce nu cunoaşte altă lege decât aceea a propriului profit, care respiră aceeaşi atmosferă materialistă, laică, agnostică, amorală; care se nutreşte din tirania ocultă a banului, să dicteze o altă atitudine decât aceea ai cărei spectatori înmărmuriţi suntem de ani de zile?

Pentru noi singura atitudine anticommunistă într'adevăr logică, eficace, incapabilă de compromisuri, nu poate fi decât aceea care naşte din adeziunea totală la valorile spirituale pe care comunismul le neagă şi le combate, care respinge cu desăvârşire substratul ideologic şi premisele doctrinare ale comunismului. Această atitudine respinge, prin urmare, şi *principiul autonomiei activităţii politice şi economice*. Ea e deopotrivă contrară regimului comunist şi economiei capitaliste, căci, în fond, acelaşi *primat al economicului*, aceeaşi pretenţie de a fixa rostul activităţii omeneşti în cercul îngust al existenţii terestre, stă la temelia amândorura. Ea recunoaşte existenţa unei legi dumnezeeşti căreea trebuie să i se conformeze orice fel de activitate omenească, fie ea politică, economică, socială sau culturală, şi a cărei respectare sau nerespectare împarte acţiunile umane în bune sau rele, în drepte sau nedrepte, în cinstite sau necinstite, şi din punct de vedere politic. Nu există interese naţionale sau de Stat, nu există operaţiuni economice care să nu fie supuse acestui frâu al legii morale, egale pentru toţi, valabile în orice parte a lumii, aplicabile atât la raporturile dintre indivizi cât şi la relaţiunile dintre popoare. Subt cenzura ei cade orice doctrină sau sistem politic care nu ţine seamă de demnitatea omului, sau e incapabil să protejeze drepturile personalităţii umane, antecedente aşezărilor sociale şi legilor civile; sub cenzura ei cade orice fel de organizaţie socială care nu e în stare să asigure desvoltarea personalităţii umane pe linia fixată de *Ziditorul* tuturor; subt cenzura ei cade, însfârşit, orice sistem economic care, prin structura lui, sau violează

continuare în pag. 3

Drei Frauen am Grabe
Elfenbein (um 1180). Schnütgen-Museum

ANTOANETA BODISCO:

Trecere

Obrazul subțiat de jocul torții
Și slabul ochiu înmărmurit al morții, —
Cleștarul aburit abia-ți ghicește.

Răcoarea umple trupul greu și 'nstrună
Prea iute sborul sângelui din vine . . .
Răgazul sub pleoape crește, crește . . .

Dar duhul urcă lesne și se-adună.
În boarea răzvrătită care vine,
Țe strângi în mușchiul tânăr, în tulpine . . .

VASILE POSTEUCĂ:

Întâlnire

Tu m'ai primit precum o catedrală
Cu mii de candelabre și odoare,
În aur îmbrăcate și'n beteală,
Ce-așteaptă ceasul sfânt de sărbătoare . . .

Din cornul sângelui sunând pe creste
Ai adunat cântări de curtezane,
Ca să te bucure 'n orgii celeste
Și gândul să ți-l ardă la icoane.

Deschisă larg . . . O, scumpă regăsire
Cu mii de steaguri fluturate'n vânturi
Stă ceru'ntreg, în mine să te-admire
Tu cântec nou de viață și iubire,
Din altă depărtare cu pământuri . . .

Cresc pe colina dragostei curate
Din dorul tău precum un nou eden,
Cu mii de orgi de aur în palate
Și mii de sori în fiece catren . . .

O, catedrală sfântă! Te pătrund,
Și te prefec în imnuri și lumini,
De pe amvonul dorului, rotund
Mă urc pe cruce, sângerat de spini,
Și 'n umbra Ta rușinea mi-o ascund :
Am fost atâtea veacuri doi străini . . .

Sfântul Părinte a adresat în ziua de Paști un mesaj lumii creștine, în care spune între altele:

„Orice vieață trăită împotriva lui Dumnezeu sau ignorând pe Dumnezeu este o sclipire sterilă, chiar dacă este cunoscută prin fapte mari și prin forță, și nici o amintire postumă nu o va mai putea reaprinde; ea este destinată dincolo, la înviere, spre osândă. Dar orice vieață în Dumnezeu este sămânță de lucruri înalte; este o simfonie veșnică pe care moartea nu o sugrumă ci o sublimează, iar pe pământ ea este mesaj de vieață nemuritoare". . . . „Voi preaiubiți preoți și mireni, care în regiuni vecine sau îndepărtate suferiți pentru Cristos, fără ca să se contureze la orizont semnele unei adevărate schimbări, încredeți-vă în Acela care a știut odată deschide cale poporului pe care a voit să-l libereze".

*

În timpul Paștilor, Părintele Dr. Gheorghe **Cosma** a vizitat câmpurile de refugiați din nordul Italiei și pe bolnavii din spitalul dela Brescia. Părintele Mircea **Clinici** a celebrat Paștile împreună cu refugiații din câmpurile din jurul orașului Napoli, vizitând pe Românii din Mercatello, Bagnoli și Anversa.

F.

PSALMUL 36

I

Nu te aprinde din pricina făcătorilor de rele
și nu invidia pe cei ce săvârșesc nedreptatea;

căci, precum fânul, așa vor pieri
și ca iarba verde se vor ofili.

Încrede-te în Domnul și fă binele
ca să locuești pământul
și să fii la adăpost de tot răul.

Bucuria ta să fie Domnul
și el îți va da ce-ți dorește inima.

Încredințează Domnului calea ta
speră într'ânsul și el va avea grijă.

El va face să răsară ca lumina, dreptatea ta;
dreptul tău, ca soarele'n amiază.

Odihnește-te în Domnul și într'ânsul speră.

Nu te aprinde asupra celui
ce-i surâde norocul în cale,
asupra omului ce uneltește răul.

Părăsește mânia și lasă furia;
nu te-aprinde, ca nu cumva să faci răul.

Căci făcătorii de rele vor fi nimiciți,
iară cei ce speră în Domnul
vor stăpâni pământul.

Încă puțin și cel fărădelege nu va mai fi;
de-l vei căuta nu-l vei mai afla.

Dar cei blânzi vor stăpâni pământul
și în adâncă pace se vor desfăta.

II

Cel fărădelege împotriva celui drept
plănuește rele
și cu dinții săi împotriva lui scrâșnește.

Domnul își râde de el,
căci vede sosindu-i ziua.

Necredincioșii își trag sabia din teacă
și arcul și-l întind,
ca pe cel sărman și sărac să-l doboare;
ca pe cei ce umblă în cărările dreptății
să-i ucidă.

Dar sabia lor va străpunge înseși inimile lor
și arcurile lor se vor frânge.

Mai mult folosește dreptului puținul ce-l are,
decât mulțimea bogățiilor celor fărădelege.

Căci brațele celor fărădelege vor fi frânte,
dar pe cei drepți îi sprijină Domnul.

Domnul are grijă de viața celor buni
și moștenirea lor în veci va sta.

Nu vor fi rușinați la vremea necazului
și în zilele foametei vor fi săturați.

Dar cei făr'delege vor pieri
și protivnicii Domnului
ca podoaba livezilor vor putrezi
și precum fumul se vor risipi.

III

Cel fărădelege ia împrumut și nu plătește;
dar cel drept se'ndură și dăruește.

Cei binecuvântați de Dumnezeu
vor stăpâni pământul
și cei blestemați de el vor fi nimiciți.

Pașii omului sunt călăuziți de Domnul;
el încuviințează calea lui.

Chiar de s'ar poticni, nu rămâne la pământ,
căci Domnul mâna lui o sprijină.

Fost-am copil și am îmbătrânit,
dar n'am văzut pe cel drept părăsit,
nici pe copiii lui cerșindu-și pâinea.

În tot timpul se milostivește și ajută
și pe urmașii lui îi va binecuvânta.

IV

Fugi de rău și fă binele,
ca să rămâi, pururea.

Căci Domnul iubește dreptatea
și pe sfinți nu-i părăsește.

Dar cei nedrepți vor fi distruși;
neamul celor făr' delege va fi stârpit.

Iară drepții vor stăpâni pământul
și vor locui pe el, pururea.

Gura dreptului rostește înțelepciune
și limba lui grăește dreptate.

Legea Dumnezeului său o poartă în inima sa
și pașii lui nu se clatină.

V

Cel fărădelege pândește pe cel drept
și chibzuește să-l ucidă.

Dar Domnul nu-l va da în mâna lui
și când va fi judecat, nu va lăsa să fie osândit.

Pune-ți în Domnul încrederea ta
și calea lui urmeaz-o;

el te va înălța ca să stăpânești pământul
și stârpirea celor fărădelege,
cu bucurie o vei vedea.

Am văzut cândva pe cel nelegiuit fălindu-se
ca cedrul cel frunzos lățindu-se . . .

Dar când am venit iarăși, iată nu era;
l-am căutat și nu l-am mai aflat . . .

Cată spre cel curat și privește spre cel drept,
căci moștenirea e partea bărbatului pașnic.

Dar păcătoșii vor fi, cu toții, nimiciți
și moștenirea lor va fi sfărmată.

Mântuirea drepților vine dela Domnul;
el este scăparea lor în nevoe.

Domnul îi ajută și-i liberează;
de nelegiuiți îi liberează și-i ocrotește;
căci la el cată adăpost.

(Traducere de **Octavian Bârlea** și **George Racoveanu**, după LIBER PSALMORUM. Nova e textibus primigeniis interpretatio latina cum notis criticis et exegeticis. Roma 1945).

MOȘTENITORII

Stalin. Ce s'a întâmplat cu Stalin, se știe. Să ne mai întoarcem o clipă cu gândul la ceilalți doi membri ai troicăi, la Zinoviev și la Kamenev.

Despre Zinoviev, în „Operele complete" ale lui Lenin, editate de partidul comunist în 1921 se scrie (vol. XIV, p. 501) :

„G. Zinoviev, născut în 1883 în gubernia Poltava, a urmat cursuri la Universitatea din Berna unde a organizat, în 1904, un grup bolșevic. După revoluția din 1905, s'a întors în Rusia și a avut o intensă activitate în organizarea Partidului . . . A luat parte la congresul partidului dela Londra, în 1907, când a intrat în comitetul central, al cărui membru e până azi. După congres, a continuat activitatea politică la Petrograd, unde a fost arestat în 1908. După ce a evadat, a plecat în străinătate unde, în strânsă colaborare cu Lenin, a luat parte la conducerea Partidului . . . La începutul lui Aprilie 1917 se întoarce cu Lenin în Rusia . . . Acum e președintele Sovietului din Petresburg și președinte al Comitetului executiv al Internaționalei comuniste".

Despre cariera revoluționară a lui Kamenev, se pot citi următoarele informații, tot în „Operele complete" ale lui Lenin, Editura partidului bolșevic, 1921, vol. XIV, pag. 478 :

„Născut în 1883, a fost arestat o primă dată în 1902 . . . Lucrează la Moscova în organizația bolșevică și . . . atrage din nou atenția poliției țariste en 1904. Participă la al 3-lea congres al Partidului la Londra. Se consacră propagandei și agitației comuniste până la arestarea lui în 1908. La ieșirea din închisoare, se refugiază în străinătate și, cu Lenin și Zinoviev, conduce ziarul „Proletarul". În 1913, comitetul central trimite pe Kamenev în Rusia ca să conducă fracțiunea parlamentară bolșevică și organul partidului, „Pravda". Este încăodată arestat, în Noembrie 1914, și deportat în Siberia. Ales membru al comitetului central în 1917, deține acest post până azi. Este ales președinte al Sovietelor de către ultimul congres."

Ascultați acum și glasul dlui Vișinski la procesul din 1936, la care era procuror al poporului (citâm după actele oficiale ale acestui proces, denumit „terorist-trotzkist-zinovievist" și publicate de guvernul sovietic în acel an):

„Kamenev — tună dl Vișinski — a arătat, cu sinceritate, tot cinismul acestor oameni, lipsa lor de principii . . . Ipocrizie, perfidie, trădare, cinism! . . . Socotesc că vinovăția lui Zinoviev și a lui Kamenev este deplin dovedită . . . Cer ca acești câini turbați să fie toți împușcați până la unul".

Peste doi ani, la procesul din 1938, când a venit rândul să cadă capetele lui Rykov, Bukharin și al atâtora alte căpetenii bolșevice, procurorul repeta :

„Procesele stabilesc că aceste scursori ale neamului omenesc urziseră, încă din primele zile ale revoluției din Octombrie, și împreună cu dușmanii poporului Trutzki, Zinoviev și Kamenev, un complot împotriva lui Lenin, contra partidului, contra Statului sovietic . . . Toate aceste nelegiuiri au fost făptuite, timp de douăzeci de ani, . . . din ordinul serviciilor de spionaj burghez din străinătate . . . Acești jalnici slugoi ai fasciștilor uitaseră că era deajuns ca poporul sovietic să miște degetul cel mic, pentru ca nici urmă să nu mai rămână din ei . . ."

Troica din 1923, troica din 1953 . . . Zinoviev-Kamenev-Stalin, Malenkow-Beria-Molotow . . . Dintre ultimii trei, care sunt cei ce vor deveni, în gura unui alt Vișinski și în articolele editoriale ale aceleiași „Pravda", câinii turbați, scursorile neamului omenesc, dușmanii poporului, jalnici slugoi ai fasciștilor? . . .

Nimic bun nu așteaptă pe moștenitorii lui Stalin. Despre ei se poate spune orice, numai că sunt „moștenitorii veseli", nu! . . . Prea s'au grăbit acești moștenitori să-și împartă succesiunea, fără măcar să aștepe ca răposatul să se răcească bine . . . Nici chiar în familiile proletare, nu se deschide testamentul cu mortul pe masă! . . . Graba succesorilor prevestește contestații și procese. Umbrele moștenitorilor lui Lenin se ițesc prin ungherele dela Kremlin . . .

Primul mazilit ar putea să fie dl Vișinski însuș, care nu mai este decât reprezentant la U.N.O. Cât timp mai trebue ca să se transforme în câine turbat? Dacă i-a mai rămas un strop de luciditate, dl Vișinski trebue să aibă acum în fața ochilor spectrul lui Clementis, spânzuratul dela Praga, cu care se plimba braț la braț în 1949, la New York, pe culoarele Națiunilor Unite . . .

N. I. HERESCU

Prigoana religioasă în România

În după amiaza zilei de 16 Aprilie, Monseniorul **John C. Kirk**, Președintele Misiunii Catolice Române pentru Europa, a ținut, la **Foyer Unitas** din Roma, o conferință despre persecuția Bisericii din România. La conferință a participat un numeros și select public. Monseniorul Kirk, vorbind ca martor ocular al evenimetelor petrecute, a spus între altele :

„Din cauza teroarei ce domnește în România e imposibil de știut numărul exact al preoților și călugărilor care se găsesc în închisori, dar lista lor e fără îndoială lungă și crește pe zi ce trece. Profităm de această ocazie pentru a protesta public și cu toată tăria împotriva tendinței pe care o are o anumită presă, fie acum sau în trecut, uneori chiar și presa catolică, de a insinua că Biserica Catolică din România ar fi consimțit să cadă victimă a Moscovei. Nimic nu e mai departe de adevăr! Noi am avut privilegiul de a cunoaște personal pe episcopii, preoții, călugării și mirenii din România. I-am urmat cu admirație, cu rugăciunile și cu toată inima noastră, când au fost băgați în închisori pentru iubirea de Cristos și pentru a fi leali Vicarului Său pe pământ. Înainte de arestare, episcopii n'au încetat nicicând să predice, prin viu graiu sau prin scrisori pastorale, împotriva nelegiuirilor comuniste. Niciun pericol personal și nici o amenințare nu i-a clătit dela împlinirea datoriei. Nici o ispită de bucurie pământească, nici o frică de chinuri, nici o ticăloșie nici un fel de prigoană nu i-ar fi putut sili să se lapede de Învățătorul lor. Nici unul din ei nus'a închinat idolului comunist . . .

La fel de curajoși au fost ceilalți Români, preoți, călugări și mireni. Și ei, cu toate greutățile, cu toată amenințarea de închisoare sau moarte, s'au ținut tari în credință, leali față de catedra lui Petru, dând dovadă de spirit de sacrificiu, tărie de suflet și eroism sublim.

Ca pe vremea primelor persecuții sub împărații romani, preoții români, soldați valoroși ai lui Cristos, lucrează ziua ca simpli muncitori sau, după cum e cazul, stau în ascunzișuri și în păduri; iar la timp potrivit slujesc Uniți cu Domnul, umblând din sat în sat, ascultând spovezi, celebrând Sfânta Liturghie și împărțind Sfânta Împărtășanie credincioșilor care se adună pe ascuns, pentru a se închina lui Dumnezeu după chemarea propriei conștiințe.

Am putea să înșirăm nenumărate fapte de lealitate, sacrificiu, tărie de suflet și perseverantă a călugărilor români — călugări, călugărițe, frați laici — bărbați credincioși și femei ce și-au închinat vieața Domnului, care suferă prigoană pentru Evanghelie, lipsiți, de îmbrăcăminte și foarte adesea de un loc unde să-și plese capul, dar care se împacă cu soarta, din dragoste pentru Cristos, continuând cum pot să răspundă chemării de a sluji pe cei săraci . . . Același lucru l-am putea spune de foarte numeroși credincioși care și-au unit soarta cu aceea a episcopilor și a preoților lor, făcând astfel cinste Bisericii și Țării . . . Aceasta este litania tristă a nelegiuirii comuniste împotriva bisericii catolice române."

P.

MADRID. — În ziua de Duminecă 22 Martie s'a celebrat în toată Spania, din inițiativa Acțiunii Catolice, **„Ziua pentru Biserica prigonită"**. La Madrid Episcopul auxiliar al diecezei a celebrat o liturghie solemnă în biserica San Francisco el Grande, cu participarea unui numeros public spaniol și a reprezentanțelor țărilor de dincolo de cortina de fier. România a fost reprezentată de Dl Ministru Nicolae **Dimitrescu** și de un grup de Români. Vorbind cu acea ocazie, Episcopul auxiliar al Madridului a scos în evidență suferințele și eroismul creștin al celor ce pătimesc pentru Hristos, inspirându-se dintr'o scrisoare pe care P.S.S. **Ioan Suciu** o adresase credincioșilor la începutul prigoanei în România.

*

Tenorul român **Paul Mazilu** a dat la Madrid patru concerte de muzică clasică și muzică românească. În special recitalurile de muzică românească au fost foarte mult apreciate și aplaudate de publicul spaniol.

*

Slujba Învierii s'a săvârșit la orele 12 noaptea, de către Pr. Alex. **Mircea**, în biserica Las Salesas, pusă la dispoziția coloniei românești. A luat parte întreaga comunitate românească. După slujbă, Românii s'au adunat la Căminul Misiunii Unite, pentru tradiționalul ciocnit de ouă roșii.

M.

La țărmul Pontului Euxin

Simția doar că omul devine cu adevărat om numai când știe să folosească trecutul pentru preamărirea vieții. Apropierea de ceia ce a fost odată măreț și monumental trebuia să-i întărească credința că ceia ce a fost frumos odată va putea iarăși să fie realizat de geniul uman. Istoria doar este o creație a omului și omul însuși nu este decât o creație a istoriei. Ci V. Pârvan se va simți de la început preot în slujba adevărului și va purtà cu dânsul voința de a împărtăși tinerelor generații, în cuvântările și scrierile de caracter filosofic și literar, lumea de frumuseți și de gânduri pe care o stăpânea și de care era stăpânit. A pătruns în înțelegerea trecutului fiindcă dorià să construiască pentru viitor. Știa doar dela Nietzsche că preoții de la Delfi, vestitori ai viitorului, au fost tot atât de profund cunoscători ai trecutului ca și ai prezentului.

Începe opera de istoric antic cu cercetarea analitică despre organizarea provinciei Dacia (1906). De la început cu perspective limpezi de sistematizarea unui bogat material de inscripții și de texte.

După cercetarea, model de erudițiune, și de clarificare a imensului material epigrafic asupra naționalității negustorilor din imperiul roman (1909), V. Pârvan se va apropiia tot mai mult de cercetările arheologice și istorice ale României.

Va supune unei riguroase interpretări și cu o patimă încă neîntâlnită va valorifica un imens material. O documentare, în parte cunoscută dar nu pe deplin folosită și un material nou, datorit descoperirilor rezultate din săpăturile nouă întreprinse de el pentru epoca romană, pentru epoca elenă și elenistică și pentru perioada proto- și preistorică.

Coordonarea, sistematizarea și clarificarea acestui imens material trebuia să fie introducerea la marea operă de construcție istorică, concepută cu îndrăsneala celor chemați, într'un spațiu și într'un timp cum nu fusese concepută până la el.

Metode arheologice, filologice și istorice, în interpretarea directă a izvoarelor literare și monumentale, erau întrebuințate cu siguranță spre a putea da o lumină cât mai completă a problemelor pe care le studia.

Contribuții epigrafice la istoria creștinismului daco-roman (București 1911), este titlul simplu a fundamentalei lucrări în care V. Pârvan, întemeiat pe o documentare epigrafică și literară privitoare la istoria romanismului și creștinismului dintre marea Adriatică și marea Neagră, ajunge la înțelegerea și la înfățișarea nouă a unei probleme deseori discutată.

Fixarea datei creștinismului, ca credință generală, în Nordul Dunării după anul 350, rolul elementului urban, superior celui rural, caracterul latin și misionaric al creștinismuui din regiunea Dunării inferioare sunt rezultatele cele mai importante din această operă.

De-acum neîncetat vor urma săpăturile arheologice, cercetările, studiile. În prima perioadă romanismul. Cetatea **Tropaeum, Ulmetum Troesmis, Capidava, Noviodunum, Durostorum** se vor bucura de monografii speciale, sau vor fi cuprinse în alte cercetări, care să-i dea putința de a da o schiță, un tablou a răspândirii romanismului la gurile Dunării — **I Primordi della civiltà romana alle foci del Danubio,** în **Ausonia,** X (1921).

În a doua perioadă V. Pârvan se va ocupa intens și pasionat cu cercetarea orașelor elenice ale Pontului Euxin: **Tomis, Callatis, Histria.** Dintre acestea, fără îndoială, Histria a putut fi valorificată ca cea mai prețioasă pentru elenismul de la țărmul Pontului. A început explorarea la Histria în 1914 și n'a terminat-o până în anul morții (1927). Cercetările asupra elenismului l-au dus la acea scurtă dar admirabilă privire sintetică asupra elenismului în valea Dunării — **La pénétration hellénique et hellénistique dans la vallée du Danube (1923).**

Stabilirea și valorificarea Dunării ca mare arteră economică din secolul al VI a. C. și pătrunderea unui activ comerț elenic până în centrul Transilvaniei, până la cetățile dace, sunt rezultatele nouă și definitive ale acestui studiu.

După mai bine de un deceniu de cercetări, de săpături și de studii asupra romanismului și elenismului V. Pârvan se va apropia de lumea tracică și scitică. Însăși originea culturii noastre poate că nu află o înțelegere îndestulătoare fără lămurirea mai deplină a formelor de vieață trace gete și scitice. Va încerca să explice că Argeșul și Buzeul ar fi de origine dacică, ca și Dunărea, iar Siretul și Prutul ar avea o origine scito-dacică, în **Considerații asupra unor nume Daco-Scitice** (1923).

Ci cu o patimă sporită, necunoscută niciunui alt învățat român, V. Pârvan, în 1926, va dărui lumii de cultură una dintre cele mai îndrăsnețe, reconstrucții istorice, **GETICA, O Protoistorie a Daciei.** Cunoașterea organică a douăsprezece secole din istoria lumii antice, din perioada miceniană și cea romană a Daciei, de la primul contact cu civilizația villanoviană și până la sfărâmarea regatului lui Decebal. Volumul de 850 pagini, cu hărți, planșe și figuri a impresionat: nu ar putea fi pusă alături decât cu opera fecundă a lui Minns, **Scythians and Greeks,** (Cambridge, 1913) sau cu opera lui M. Rostovtzeff, **Iranians and Greeks in South Russia** (Oxford, 1922). Între aceste două opere istorice de la începutul secolului, **Getica** lui V. Pârvan (1926), completează cea mai îndrăsneață încercare de reconstrucție pentru ținuturile carpato-danubiene. Altă dată, în **Dacoromania** de la Cluj, (vol. V, 1929) am înfățișat valoarea marei opere în rezultatele esențiale și în metodele ei filologice, arheologice și istorice. În Martie 1926 V. Pârvan ține cinci lecțiuni la Cambridge. Sunt adunate și publicate în volumul **Dacia** (Cambridge, 1928) care cuprinde faptele și ideile fundamentale din **Getica,** cu un singur capitol nou, dar esențial, asupra **Romanismului** din centrul și răsăritul Europei. De la Cimmerieni, Sciți și Geți până la Villanovieni, Celți, Greci și Romani, o lume întreagă de popoare dintre Adriatica, Dunărea, Carpați și marea Neagră, în aspectele vieții materiale și morale își află învățatul care s'o cunoască în toate rosturile ei istorice și arheologice și s'o reconstruiască, să-i dea lumină și vieață.

Marea problemă care zguduie omenirea actuală: **occidentul și orientul** nu cutremura și nu tulbura mințile învățaților în anii când V. Pârvan scria **Getica** (1926).

Și totuși semnificativă este concluzia de vie actualitate în zilele noastre:

„**Protoistoria Daciei e introducerea cea mai potrivită la istoria romanismului oriental.** Așezată între lumea cimmero scytho-greacă din E și cea italo-illyro-celtă din V. **de mentalități și civilizații profund diferențiate, Dacia a ales încă de la 1000 a. Chr. lumea Apusului: rezultatul nu putea fi decât romanizarea Daciei**" (Getica, p. 646).

Concluzia de rară pătrundere o repetă (la p. 724): „Civilizația celtică, așa de înrudită cu cea romană prin îndoitul ei isvor de inspirație elenic și italic, e astfel o introducere a Romanism, **trăită de Geți efectiv, până în stratele cele mai adânci ale populației,** încă cu două secole înainte de venirea primilor negustori romani în ținuturile illyro-thrace ale Dunării".

„Începută în sec. IV a. C. prin Celți, intensificată din sec. II a. C. chiar de Romani, **occidentalizarea Geților din Carpați nu putea duce decât la un singur rezultat:** în momentul când Romanii luau definitiv la Dunaăre rolul civilizator al Celților, supunându-i și pe aceștia din Gallia și până la gurile Dunării, formelor de vieață romane, **Dacia era perfect pregătită să devie și ea romană.** Romanizarea Daciei se anunțase de altfel anthropogeografic încă de la 1000 a. Chr.; când cultura villanoviană îmbrățișa și întreg masivul carpatic. Celții au mijlocit însă apoi și elementele materiale ale culturii greco-italice. **Iar Romanii au tras concluziile: atât etnografice cât și spirituale".**

Frumoasa, măreața viziune de istorie culturală, străbate secolele și luminează prezentul: lumea de la Carpați, Dunăre și Marea Neagră, din începuturile protoistorice, **a fost o lume a occidentului.**

Erudit și gânditor, creiator și organizator, la Universitate, la Academia Română, la Școala Română din Roma, sau în adunările științifice internaționale, la Paris, la Cambridge, la Londra sau la Bruxelles, V. Pârvan, pretutindeni, purtà credința în continuitatea și în solidaritatea a ceia ce măreț și etern birue secolele, semnul în numele căruia vin pe lume inspirații și istoricii.

Din neîncetata stăruință spre desăvârșire, din prisosul inimii, Vasile Pârvan a revărsat lumină, a mărturisit credință. Spre a fi călăuza și pilda celor tineri: în a pătrunde tainele trecutului, în întărirea sufletelor, în construcția viitorului.

*

Am publicat altă dată articole despre V. Pârvan. În revista de la Cluj, **Societatea de mâine,** în **Dacoromania** și mi se pare și în alte periodice. Am publicat în limba italiană un studiu în **Ephemeris Dacoromana** (IV), care a fost din nou publicat, în 1930, tot în limba italiană, de către **Asociația Academică V. Pârvan** a foștilor membri ai Școlii Române din Roma.

A trecut mai mult de un sfert de secol de când V. Pârvan a închis ochii. Trăiesc la Roma. Aici am fost chemat și am ajuns întâia dată, în urma stăruințelor lui V. Pârvan, ca membru al Școlii Române din Roma, în prima serie. Directorul, V. Pârvan, secretarul, trăiau cu toții într'un mic apartament și un subsol. Nu băga seama V. Pârvan și nici noi, membrii Școlii, la multe lipsuri și greutăți. Simțiam doar că altele erau răspunderile noastre.

În zilele exilului chinuitor gândul îmi este țintuit numai la țara pe care n'o mai văd. Corabia României de mai bine de un sfert de secol a căzut pradă valurilor și vânturilor. Uneori este izbită de stânci amenințătoare, sfărâmătoare. Alteori, ca în zilele de acum, valurile ar voi s'o înghită. Gândul mă cutremură. Văd România până la marea cea mare și până la Nistru, în zilele de credință, în zilele de energie, de creație și de conștiință românească.

Văd pe Vasile Pârvan, cu puterea lui neînvinsă de a creià, de a organizà pentru România, în numele României.

Trăiesc în lumea de odinioară și mă simt dator să povestesc. Bat vânturi haine se înalță valuri păgâne. Puterile demonismului, însetate de crimă și de sânge, par stăpâne pe pământul României.

Ci va veni ziua când demonii vor fi înlănțuiți. Vor fi aruncați în prăpastia fără fund a întunericului.

Dumnezeul eternității și libertății va lumina iarăși cerul și va bucura câmpiile României. Oamenii își vor îndrepta liberi privirile spre cer, vor face liberi crucea creștină, se vor închina altarelor. Vor simți din nou chemarea pentru munca creiatoare, pentru energia binefăcătoare, pentru minunea eternității.

Vânturile se vor potoli, valurile se vor liniști. Oamenii din țara mea vor voi să știe cum au fost, altă dată, Românii. Cum s'au format, cum au trăit, cum au crezut. Cum au știut să desprindă trecătorul de etern, cum au Tnțeles să fie închinători la altarul credinței eterne, cum au știut să dăruiască puterile lor culturii românești.

Au fost și în România închinători adevărați, în numele eternității, în numele culturii.

Pe altarele credinței și ale culturii va puteà fi înălțată din nou România.

EM. PANAITESCU

Dincolo de capitalism și comunism

drepturile primordiale ale omului sau împiedecă accesul tuturor, fără deosebire, la bunurile necesare unei existențe vrednice de om, bunuri pe care Dumnezeu le-a lăsat pentru folosul tuturor, iar nu ca să fie monopolizate sau concentrate în mâna unei minorități, fie de Stat, fie private. Doctrina socială care se inspiră din această concepție e contrară oricărei exploatări a persoanei umane în vederea unor realizări materiale, în vederea afirmării puterii politice, în vederea sporirii producției industriale, în vederea câștigării unei supremații economice. **Ea se împotrivește deopotrivă dictaturii politice și despotismului economic.** Ea condamnă orice fel de aservire a omului unor interese de ordin material sau politic. Pentru ea e indiferent dacă această aservire se face **direct** prin forța poliției sau **indirect** prin mânuirea necinstită a capitalurilor, prin legi abuzive și nedrepte sau prin crearea de condiții sociale și economice imposibile. În concluzie, această concepție nu recunoaște alt **Absolut** decât pe Dumnezeu în cer și primatul personalității umane asupra tuturor superstructurilor sociale. O astfel de concepție depășește dilema dintre capitalism și comunism. Ea preconizează structuri sociale care să corespundă cât mai mult posibil demnității omului, exigențelor sale fundamentale și vocației sale suprapământești; demnitate, vocație și exigențe care sunt violate atât de capitalismul de Stat cât și de capitalismul burghez.

Natural că cercurile politice ereditare ale ideilor laiciste care au dat naștere la capitalismul burghez și au provocat apariția fenomenului comunist, ca și toți acei ale căror interese sunt legate de așezările politice actuale și de structurile sociale și economice burghezo-capitaliste, sunt impermeabile la orice sugestie și contrare oricărei inițiative care tinde să depășească pe teren practic dilema dintre capitalism și comunism în căutarea unor întocmiri sociale care să remedieze greșelile și abuzurile acestor două sisteme, care să ducă, prin însăși structura lor, la o mai dreaptă repartiție a bunurilor materiale, la un mai mare respect și la o mai justă retribuțiune a celor ce muncesc; la o mai onestă folosire a capitalurilor, la o îngrădire a activității economice între limitele etice, la o subordonare a câștigului și a producției exigențelor și nevoilor umane, la o reafirmare a **funcțiunii sociale a proprietății private.**

Ne-a fost dat să întâlnim și într'o publicație românească din exil (vezi: **Orizonturi**, 1950, nr. 7-9, p. 45-50) o luare de poziție în acest sens, o critică a noilor curente de economie politică se inspiră din alte principii, pentru noi mult mai umane, decât cele ce stau la temelia economiei liberale. Critica era făcută tocmai în numele economiei libere și a legilor ei. Fără să coborîm la o analiză de ordin tehnic și fără a avea pretenția de a epuiza un subiect care nu intră întru toate în competința noastră, afirmăm, întemeiați pe principiile stabilite mai înainte, că pentru noi **nu există legi economice fixe**, nu există un determinism economic care să funcționeze în mod mecanic și automat, care să apese asupra omului ca o fatalitate, care, independent, împotriva și peste voința omului, să creeze situații de ordin social din care să nu se poată ieși. Pentru noi legile economice, ca și orice alte legi legate de libera autodeterminare a omului, au o valoare relativă. Ele pot fi, prin urmare, modificate, pot fi înlocuite cu altele, pot fi îmbunătățite. Ele trebuiesc modificate când condițiile de vieață pe care le determină sunt incompatibile cu scopul societății și cu cerințele esențiale ale personalității umane. Așa zisele **legi fixe** ale economiei libere sunt, de multe ori, un paravan, o creație farisaică artificială, în dosul cărea se ascund cei care au tot interesul să mențină sau să determine situații din care ei singuri profită.

Pentru noi, în plus, asupra economiei libere apasă grele plăcate: ea a îngăduit și îngăduie concentrarea unor imense bogății în mâna unei minorități, condamnând la o stare de mizerie o imensă mulțime de ființe; ea a permis instaurarea acelei „oculte tiranii a banului" care mișcă toate resorturile activității politice, a opiniei publice, a operațiunilor financiare; ea permite celor bogați să exercite o nemiloasă opresiune asupra celor lipsiți; ea a permis și permite capitalului să mențină pe muncitori în condiții de muncă neomenoase; ea legitimează uzul egoistic al bunurilor, folosirea arbitrară și capricioasă a capitalurilor, trecând peste orice considerent de solidaritate umană; ea consacră legea profitului peste orice preocupare de ordin moral . . . Economia liberală nu ține seamă de om. Această singură constatare ar ajunge pentru ca ea să merite pe deplin condamna noastră. Căci pentru noi **omul — fiecare om — cu nevoile lui**, trebuie să stea deasupra lucrurilor, deasupra sistemelor. **Toate în slujba lui**, în folosul lui, iar nu el robit unor necesități artificiale.

ALEXANDRU MIRCEA

Din partea Domnului George V. Serdici, membru al comitetului central executiv al partidului național-țărănesc, primim o întâmpinare privitoare la informațiunea, publicată în numărul nostru pe Martie, despre înființarea, la Stockholm, a organizației „Central och Öst Europeiska Klubben i Sverige". Domnul G. Serdici afirmă:

«Acest „club" este în realitate o încercare pe care o fac câțiva refugiați aflători în Stockholm, sub inspirația legațiunii R.P.R. de aici, în scopul de-a crea disensiune și de-a submina organizația deja existentă, aceea a „Uniunii Refugiaților din Suedia" (Central och Öst Europeiska Unionen i Servige) . . . .

„Clubul" pe care-l menționează informațiunea Dv. este format din câtiva nemulțumiți cunoscuți cripto-comuniști. Inițiatorul lui într'adevăr este Dl Miron Giuroiu, fost funcționar al legației R.P.R. din Stockholm până în August 1948 incl. „Președintele" acestui „club" dl. P. Kalnins, este fostul politruc-șef al armatei letoniene (1940) sovietizate, iar Dl. J. Adamczyck, este un polonez fost membru al Partidului Țărănesc al Dlui St. Micolaiczyck, de unde a fost exclus" . . .

Domnul Miron Giuroiu pare a fi totuși „reprezentant al Comitetului Național Român și al Caroman-ului." De partea cui este adevărul?

Regăsirea Europei

„Unitatea Europei — scria de curând ziarul naționalist spaniol „YA" — este o dorință comună și poate și o necesitate pentru popoarele Continentului". O necesitate, fiindcă în situația actuală nici un stat european nu poate pune singur stavilă amenințătoarei păci comuniste. Iar Statele Unite, pe drept cuvânt, nu-și sprijină politica de apărare a Europei pe hegemonia unui stat, ci pe unirea federală a statelor europene. Nu rămâne, deci altceva de făcut. Cine n'are inimă cuprinzătoare și înțelegere largă pentru o Europa Unită, e silit totuși, din „nevoia trebuinței", să se ostenească cu înfăptuirea ei. Deocamdată, reprezentanții a 6 state au întocmit la Strasbourg proiectul de Constituție pentru Comunitatea Europeană, prezentat spre discuție și aprobare miniștrilor de externe ai celor 6 națiuni direct interesate. Întâia piatră la temelia unei clădiri de proporții nemaiîntâlnite, revoluționare! Se pare că trăim aci împlinirea profeției mesianice a lui Isaia: mielul va paște alături de lup; Francezii vor trăi în comunitate și în frăție de cruce cu Germanii, Ungurii cu Românii, Ucrainienii cu Polonezii, etc. Și toate acestea, se pare, de frica primejdiei comune din Răsărit și pentru a continua a sluji în taină tradiționalele interese naționale amenințate! Căci cei mai mulți aduc cu ei intenții nemărturisite. Francezii vor să consolideze Uniunea franceză (Faire l'Europe sans defaire la France), Englezii să salveze ce a mai rămas din Commonwealth, Nemții să regăsească avântul lui Deutschland über alles de altă dată, Italienii să reconstruiască vechiul imperiu . . .

Fără îndoială, nu în această climă spirituală de oportunism și de subînțelese ambiții naționale poate lua ființă comunitatea europeană. „Trebue încă dela început — spune Sfântul Părinte într'un discurs recent adresat membrilor dela College d'Europe din Bruges — trebue dela început să ne convingem: perspectiva foloaselor materiale nu va garanta voința de sacrificiu, indispensabilă pentru reușita (unei Europe Unite). Mai curând sau mai târziu, ea se va dovedi iluzorie. Dar se pot invoca atunci interesele apărării comune: fără îndoială frica trezește ușor o reacție violentă, dar în mod obișnuit de scurtă durată și lipsită de forță constructivă, nefiind în stare să canalizeze și să coordoneze energiile diferite în slujba unui singur scop."

Necesitatea unirii statelor europene într'o comunitate nouă, mai puternică și cu mai multă autoritate, trebue căutată atunci într'un motiv mult mai adânc decât cele invocate mai sus. Astăzi, ofensiva comunistă nu este îndreptată numai împotriva statelor naționale. Rușii, învingători, nu se mulțumesc să distrugă numai organizația externă a unui stat și să tragă toate foloasele materiale posibile. Comuniștii pretind incomparabil mai mult: ei vor să pună stăpânire asupra omului, chiar și acolo unde n'au pus încă stăpânire pe stat. Urgia comunismului se deslănțue, în primul rând, asupra ființei omenești. Pe vremea stăpânirii maghiare în Transilvania, de pildă, Ungurii te opreau să vorbești românește, să scrii românește, să ocupi funcțiuni înalte în stat, fiindcă voiau să te distrugă ca român. Comuniștii trec ușor peste aceste amănunte. Dar ei te împiedecă total și te silesc să nu vorbești altfel, să nu gândești altfel, să nu te comporți altfel, să nu te închini altfel de cum voiesc ei, ca să te posedeze și distrugă ca om. Lupta cea mare nu se dă atât împotriva specificului național, cât împotriva fondului uman, a configurației spirituale, așa cum s'a manifestat până acum în civilizația europeană. Restul va cădea ușor, dela sine.

Pentru apărarea acestor valori profund umane, care trec cu mult dincolo de sfera naționalului, nu e suficient aportul separat și singuratec al fiecărui stat național în parte, ci se impune conlucrarea organizată și unirea tuturor celor care au promovat acest spirit european. Căci sentimentul de libertate, de demnitate umană, de respect cuvenit fiecărui om, de responsabilitate față de Dumnezeu — tot ceea ce constitue fondul uman amenințat astăzi —, n'a fost creația unui singur stat european, ci a întregii Europe încreștinate. Înaintea oricărui interes particular, de orice natură, se cuvine, deci, a îngriji apărarea acestui patrimoniu spiritual comun, care constitue însuși caracterul specific al omului, în toate țările europene. Primum vivere, deinde philosophari: întâi salvarea ființei omenești, pe urmă celelalte interese! „Dincolo de ținta economică și politică - spune Sfântul Părinte în acelaşi discurs — Europa Unită trebue să-și ia misiunea de a afirma și apăra valorile spirituale care altădată constituiau fondul și sprijinul existenței sale, pe care ea avea chemarea să le transmită celorlalte părți ale lumii și celorlalte popoare și pe care ea trebue să le regăsească astăzi, printr'un efort penibil, pentru a se salva ea însăși: vrem să spunem credința creștină autentică, ca bază a civilizației și a culturii care este a ei, dar și a celorlalte neamuri. O spunem limpede, căci ne temem că, fără aceasta, Europa nu va avea forța internă de a păstra, în fața dușmanilor mai puternici, nu numai integritatea idealurilor sale, dar nici independența pământească și materială". După Sfântul Părinte, salvarea din impasul de astăzi și bunul mers al vieţuirii comune depinde, în primul rând, de această regăsire a Europei, cu promovarea valorilor umane și creștine, care i-au constituit forța.

Poate că noi suntem săraci în multe privințe. Dar ar fi greu de găsit o țară în care aceste valori umane europene, de libertate, respect față de alții, ospitalitate, îmbrățișare largă a tot ce vine dela alții, deschidere prietenească, îndatoritoare, față de orice om, să fi fost mai în cinste decât la noi, în România.

FLAVIU POPAN

CONDIȚIILE PĂCII

PREȘEDINTELE DWIGHT D. EISENHOWER FACE CUNOSCUT LUMII PLANUL SĂU DE PACE

Schimbarea domnilor din Kremlin a provocat o nouă campanie pentru pace. Succesorul lui Stalin vrea să se înfățișeze lumii naive a unui anumit Occident drept apostol al păcii. Deși Wișinschi declară în adunarea Națiunilor Unite că Rușii nu pot admite controlul nimănui în chestiunea dezarmării, fiindcă „lumea nu este interesată la interzicerea pistolașelor" (atât ar avea Rușii la ei acasă), ci ea cere „imediata interzicere a armelor atomice", — totuși presa rusească și presa statelor ocupate de Ruși fac propagandă pentru imediata încetare a cursei înarmărilor.

Pentru lămurirea apelor, Președintele Statelor Unite a răspuns prompt, la toată zarva sovietică și pro-sovietică, expunând lumii planul său pentru o pace adevărată. Planul acesta e fundat pe următoarele principii:

1. Niciun popor de pe pământ nu poate fi socotit dușman căci omenirea întreagă este părtașă la setea de pace, de fraternitate și de dreptate.

2. Dreptul fiecărui popor de a-și alege singur forma de guvernământ și sistemul economic, este inalienabil.

3. Încercarea unei națiuni oarecare de a impune forma ei de guvernământ altei națiuni, este inadmisibilă.

Cea mai de seamă dintre condițiile pentru executarea planului de pace al Președintelui D. Eisenhower este crearea unei comunități europene și completa neatârnare a statelor din Estul Europei, astăzi aflate în sclavie.

Președintele Eisenhower a făcut cunoscut lumii proporțiile blestemului pe care amenințarea sovietică i-l impune: înarmarea. Un singur bombardier modern - a spus Președintele - costă exact atât cât costă școlile, solide, modern mobilate, a 30 de orașe; sau atât cât costă două spitale moderne, înzestrate cu toate aparatele și instalațiile necesare; sau exact atât cât costă 80 de chilometri de autostradă betonată. Un singur avion de vânătoare este plătit cu 500.000 Bushel grâu (cam 250.000 saci). Un distrugător costă tot atât cât ar costa locuințe nouă pentru 8000 persoane.

Președintele Eisenhower propune, în locul întrecerii nebune a înarmării, crearea unui fond mondial pentru ajutorarea omenirii încă în întunerec, în sărăcie, pradă molimelor. Dar Președintele întreabă: „Este, într'adevăr, Uniunea Sovietică dispusă să recunoască altor națiuni - între acestea, națiunilor din Europa de Est - dreptul de a -și alege, libere, forma de guvernământ și dreptul de a se asocia cu alte națiuni, într'o comunitate vastă, pe bază de lege și drept?" Și încheie: «dacă nu e dispusă să recunoască aceste drepturi unde este, atunci, dovada concretă că Uniunea Sovietică dorește pacea?»

Malenkov are un strălucit prilej să dovedească lumii de care parte e teroarea și de care setea de libertate; unde se află dorul de pace și unde setea de a cuceri lumea; unde fericirea popoarelor și unde plângerea și tânguirea. Pentru asta nu are decât să dea ordin. Să dea ordin pentru încetarea războiului în Coreea, în Indochina, în Malaia. Să dea ordin de repatriere a prizonierilor de războiu și a deportaților politici ținuți în minele și în fabricele din U.R.S.S. Să accepte alegeri libere în România, în Polonia, în Cehoslovacia, Ungaria, Bulgaria, Germania sovietică, în Țările Baltice.

Și dacă toate aceste țări nu vor mai vrea să trăiască decât subt conducere sovietică, atunci a câștigat. Atunci poate spune hoardelor sale: peei, măi, c'am biruit!

G. R.

INFORMATIUNI

† A. C. CUSIN

În ziua de 25 Martie a. c. a încetat din viață, la New York, în vârstă de 65 de ani, Profesorul ALEXANDRU C. CUSIN, fost colaborator al lui Nicolae Iorga la „Neamul Românesc", fost atașat comercial la Berna și în vremea din urmă însărcinat să țină cursuri de „Asigurări Sociale" la școala de vară a universității din Habana (Cuba). A fost îngropat la New York, în ziua de 28 Martie 1953.

*

Papa Pius XII a primit în audiență, în ziua de Vineri 10 Aprilie, un grup de studenți dela Universitatea Sorbona. În discursul ținut a arătat rolul religiei în viața spirituală, accentuând faptul că: „Personne plus que l'Eglise Catholique ne dispose de forces de reconciliation, de comprehension, d'unité, capables d'agir sur les convinctions ultimes, les plus profondes, celles qui dominent la vie".

Domnul Prof. Dr. **N. I. Herescu** ne roagă să arătăm că DSa nu face parte din Comitetul Executiv al Ligii Românilor Liberi, în care a fost ales fără consimțământul DSale.

Domnul **Mircea Eliade** a acceptat invitația Institutului JUNG din Zürich pentru a ține, între 20 Aprilie și 1 Iunie a. c., la acest institut un curs asupra **Șamanismului.**

Știrea, publicată de unii confrați, cu privire la mutarea redacției noastre la Paris, în luna lui Aprilie, pare a nu se dovedi exactă.

Domnul Prof. Univ. **Dumitru Găzdaru** a preluat conducerea redacției valoroasei reviste CUGET ROMÂNESC (PENSAMIENTO RUMANO) din Buenos Aires.

Pentru prima oară în Brazilia, Sf. Paști au fost sărbătorite după ritul nostru oriental. La misiunea din Sao Paulo, condusă de preotul Dr. **Ștefan Benția,** Români și Brazilieni au umplut până la refuz biserica „Nossa Senhora da Boa Morte" din Rua do Carmo. Vineri seara s'a cântat Prohodul și s'a făcut obișnuita procesiune, care a impresionat adânc întreaga asistență străină.

Slujba Învierii a fost săvârșită la miezul nopții.

Cu o vădită emoție, părintele Benția a început oficierea serviciului divin prin tradiționalul „Veniți de luați lumină" și atmosfera înălțătoare stăpânea întreaga masă de credincioși români și străini.

După terminarea slujbei, în fața bisericii, au urmat felicitările între credincioși prin românescul „**Cristos a Înviat**".

La Rio de Janeiro slujba Învierii și Sf. Liturghie au fost oficiate Duminecă la orele 10,30 a. m. la biserica „Sao Basilio", în prezența unui mare număr de credincioși.

La München, Părintele Vasile **Mărgineanu** a oficiat slujba Patimilor din Vinerea Mare și slujba Învierii și a Liturghiei de Paști în capela surorilor de pe Blumenstrasse. Au luat parte mulți Români, care, după slujbă, au ciocnit tradiționalele ouă roșii.

Slujba Învierii s'a celebrat la Roma de către Monseniorul **A. Tăutu** în biserica românească din Piazza delle Coppelle. Duminecă, la orele 11, s'a oficiat Sfânta Slujbă, la care a fost inaugurat corul bisericii, pe două voci, compus din mai multe credincioase romànce și italience din România.

Presa ortodoxă arabă publică un raport al Mitropolitului Nifont, din Patriarhatul Antiohiei, asupra situației ortodocșilor din America de Sud. Mitropolitul scrie asupra impresiilor sale din călătoria în Brazilia, Argentina și Chile:

„A doua generație a emigranților, oricare i-ar fi naționalitatea, s'a format, în ceea ce privește cetățenia, limba, legile și obiceiurile țării în care ea trăește astăzi, într'un tot unitar. Tineretul nu mai înțelege limba strămoșilor, ba nici nu vrea să mai știe de ea. Când liturghia se oficiază în limba țării, tineretul vine bucuros la biserică. Noi nu trebue, din considerație față de bătrânii reprezentanți ai emigrației noastre, să mai ținem exclusiv la o limbă și să dăm astfel celor tineri prilej să sboare în cuiburi străine. De vrem ca Ortodoxia să rămâie vie în înstrăinare trebue să lăsăm deoparte naționalismul și limba noastră care se află dealtfel în regres progresiv. Toate bisericile autocefale trebue să aibă, în țări străine, statute unitare și ierarhie unitară și să se slujească de limba țărilor respective . . .

„În vremea popasului meu în Constantinopol am raportat amănunțit, asupra tuturor acestor stări de lucruri, Patriarhului ecumenic. I. P. S. Sa s'a arătat a fi de acord cu temeiurile expuse de mine și m'a autorizat să întocmesc un raport care, în numele Patriarhiei de Antiochia, să fie prezentat tuturor bisericilor autocefale . . ."

STĂRUINȚĂ

Pastorul Martin Niemöller nu se lasă de păcatul cugetării politice. Ajuns în capitala Danemarcei răbdătoare, pastorul a declarat, în ziua de 14 Aprilie, într'o conferință, că „propunerea sovietică cu privire la rezolvarea problemei germane este singura propunere imaginabilă".

Care este propunerea sovietică? Americanii să părăsească Germania liberă. La fel, Englezii și Francezii. Ei - Rușii - vor pleca din Germania sovietică. În lipsa lor, a tuturor, Poliția motorizată a zonei sovietice (130.000 de oameni) și trupele politice instruite și înarmate de Ruși (400.000 de tineri) să hotărască forma de guvernământ a Germaniei unite . . .

*

Părintele **Traian Crișan** a susținut la Roma, teza de doctorat în teologie cu o lucrare despre sensul cuvântului DOXA în Sfântul Ioan.

*

În perioada Sfintelor Paști, Părinții asumpționiști **Adhémar Merckx** și **Florian,** foști profesori de limba franceză în România, au oficiat la Liège (Belgia) o liturghie solemnă în ritul român.

CĂRȚI :

MIRCEA ELIADE, **Der Mythos der ewigen Wiederkehr.** Eugen Diederichs Verlag, Düsseldorf, 1953.

*

GIOVANNI FILIP, **Pio XI e le „Conferenze di Blaj"** în **Osservatore Romano** (nr. 86), 13—14 Aprilie, 1953.

*

N. ARNĂUTU, **Noi și Rușii.** Editura „Cuget Românesc". Buenos-Aires, 1953, p. 167 (La multiplicator).

*

CUGET ROMÂNESC (Anul II, Nr. 4-6) publică încă un capitol din studiul Domnului Profesor D. GĂZDARU **„Contribuția Românilor la progresul cultural al Slavilor".**

Pe calea păcii confesionale

Ciorovăiala confesională (iertați cuvântul, ab[solut] nejustificată în vremea și în ... noastră de azi, pare a-și afla . . . ... creștinesc. Un îmbucurător început de desti[n]dere în foarte încordatele raporturi dintre orto[do]docșii uniți cu Biserica romană și cei ... subt protecția ucrainiană se face arătat. Ca ve[nirea] Părintelui Trifa în fruntea episcopiei or[todoxe] a Românilor americani, o atitudine împăciuitoare — am putea spune: îndatoritoare — își arată colții. Însemnăm aci, la întâmplare, câteva fapte:

În articolul — țăruș al „CALENDARULUI SO[LIA]" pe anul 1953 se predică întâietatea Sfân[tului] Petru în Biserica lui Hristos. Cităm: „... Sfântul Petru — piatra pe care Cristos a ... Biserica (Matei XVI, 18) — îl vedem aci ... rând, alături de călugărul Toader și sub poru[nca] Domnului însuși, la înnoirea lumii". (v. D. C. Amzar, Teologia Colindelor. În Calendarul Solia 1953, p. 64).

Al doilea fapt îl constitue apariția ... semnificativ articol de fond în Solia, oficios[ul] episcopiei. Articolul nu e semnat. După săbia lui duhovnicesc, pare a fi scris de ... „creștin în general", cu strămoși prin Anatolia. Titlul: UITE POPA, NU E POPA! Autorul ... constatarea că dela o vreme unele publicații din exil fac invitație pentru trecerea dela ... tolie la katolikie. Treaba asta, în sine, nu e ... spune Dsa. Dsa ar dori însă ca invitația să se facă deschis, moldovenește; nu pe ocolite.

Se cuvine să reținem, în primul rând, deose[birea] de atmosferă dintre vremea în care pe[ste] ocean păstorea Părintele Truță și cea de acum a Părintelui Trifa. Pe vremea Părintelui Truță „Solia" vorbea de trecerea la katolikie prin lo[vituri] de sabie (cu latul, ba chiar cu tăișul!). Astăzi „Solia" vorbește doar de invitație. ... deosebire! Căci invitația nu e lucru de rușine. Oamenii te invită. Tu poți răspunde la invitație. Ori îți vezi de cale. De ești om „de societate", răspunzi, cum stă scris la cod: „muiere mi-am luat și nu mai pot veni; rogu-te să mă iertți!". Ori poți răspunde — după educație — cu ... cuvânt turcesc. Nu va fi supărare.

Despre partea . . . ocoliturii. Bieții catolici! Trebue înțeleși și ei. Invitație la unire, pe față, moldovenește fac ei de mii de ori pe zi. În toate bisericile lor se roagă lui Dumnezeu, în gura mare, pentru unirea tuturor cu sfânta lui katolicească și apostolească Biserică. (Se vede că autorul articolului din „Solia" nu e popă. Și nici teolog. Ci doar „colindător" în domeniul teologiei: unul care, pentru nevoia trebuinței, „a plecat în colindeți" prin ponoarele teologiei). Invitație de-a-dreptul fac, deci, zilnic, toți catolicii. E de mirare dacă, din vreme 'n vreme, o mai iau și . . . pe ocolite? . . .

Al treilea semn de apropiat sfârșit al neprieteniei vine tot dela ortodocși. Coperta „Calendarului Solia" ne înfățișează anul acesta o frumusețe de bisericuță de lemn din Transilvania. Bisericuțele acestea, întâlnite mai ales în Maramureș, înfloresc, e drept, nu numai satele Românilor uniți, ci și unele sate ortodoxe. Finețea duhului alcătuitorului calendarului din acest an, merită toată lauda: a ales, cu bună știință și nesilit de nimeni, tocmai ce unește și face asemenea; nu ce dejghină și deosebește pe creștinii români.

Din acest punct de vedere, alcătuitorii „Calendarului Bisericii Române Catolice" din America nu sunt de lăudat: coperta calendarului lor din acest an ne prezintă tot catedrala din Blaj. Ei știu una: Blaju îi Blaj!

Ce-ar fi, mă rog, dacă - urmând pilda ortodocșilor americani — calendarul Românilor catolici pe anul 1954 ne-ar prezenta pe copertă biserica mitropoliei din București (ori impunătoarea moschee din Stambul, fosta Aghia Sofia lui Justinian); iară calendarul „Solia" ne-ar prezenta biserica din Blaj (ori catedrala Sfântul Petru din Roma)?

Atunci am putea spune — ca Petre Gârboviceanu, când recita, în fața elevilor săi, „Pe-un picior de plaiu, pe-o gură de raiu" . . . — Doamne, Doamne, ce frumos! . . .

PESTE GARDUL DE SCÂNDURI

Ziarele germane publică largi dări de seamă asupra campionatului mondial de Ping-Pong ținut anul acesta la București și la care a participat și echipa Germaniei de Vest. Reproducem după Münchner Mercur:

«Knapp 14 Tage lebten die deutschen Spieler in der rumänischen Hauptstadt hinter dem Eisernen Vorhang. Die Eindrücke aus der Millionenstadt sind sehr aufschlußreich. Beim offiziellen Empfang der ausländischen Sportler vor Beginn der Meisterschaften gab es Sekt und ein reichhaltiges Diner. In einem der wenigen Tanzlokale der Stadt dagegen drängen sich die Leute, gegessen wird dabei kaum etwas, denn nur wenige haben das Geld für solche „Genüsse". Hundert Meter neben der großen Sporthalle Floreasca war ein Bretterzaun aufgebaut. Er sollte den westlichen Gästen den Blick in das nahegelegene Elendsviertel verwehren, wo Armut und Hunger zu Hause sind. Das Straßenbild der Hauptstadt ist von einem eintönigen Grau erfüllt. Mode gibt es in Bukarest kaum, jeder ist froh, wenn er überhaupt etwas anzuziehen hat. Das Weltmeisterturnier wurde mit allem Pomp und Glanz aufgezogen, die Fassade jedoch war sehr dünn»

«Calomnie! — ar striga Joachim Botez. În R. P. R. orice gunoiu primește cca 7000 calorii.» Da, da! Însă numai gunoaiele!

GER

INDREPTAR apare odată pe lună. Redacția și Administrația: Dr. Flaviu Popan, München 5, Kapuzinerstraße 38, DEUTSCHLAND